

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 lipca 2018 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt I C 49/18 z powództwa W. T. przeciwko Kancelarii (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł. o zapłatę Sąd Rejonowy w Pabianicach oddalił powództwo.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 12 listopada 2014 roku powód zawarł związek małżeński z I. T., a w dniu następnym małżonkowie zawarli umowę majątkową małżeńską w formie aktu notarialnego ustanawiającą rozdzielność majątkową. Od grudnia 2016 roku powód pozostawał w separacji z I. T., nie zamieszkiwali razem, a od dnia 26 lipca 2017 roku toczyła się przed Sądem Okręgowym w Łodzi sprawa rozwodowa małżonków T.. W dniu 5 września 2017 roku doszło do zajęcia ruchomości w miejscu zamieszkania I. T. w S.. Egzekucja była prowadzona przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym, dla Ł. w Ł. B. G. z wniosku strony pozwanej. W wyniku egzekucji zajęto kilka ruchomości, w tym i telewizor marki S. model (...), który został zabrany przez komornika. Powód był obecny przy zajęciu. W dniu 4 października 2017 roku powód skierował o wierzyciela wnioski o zwolnienie od egzekucji powyższego telewizora, dołączając do wniosku umowę ustanowienia rozdzielności majątkowej i potwierdzenie wypływu gotówki. Pozwany uznał, iż powód nie wykazał własności telewizora, W dniu 16 stycznia 2018 roku komornik sprzedał telewizor na licytacji za kwotę 850 zł. Po otrzymaniu odpisu pozwu w dniu 1 lutego 2018 roku pozwana spółka złożyła do komornika sądowego wniosek o zwolnienie telewizora od egzekucji.

Na tle tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy oddalił powództwo o zapłatę. Pierwotnie było to powództwo o zwolnienie od egzekucji ale powód zmienił żądanie wnosząc o zasądzenie równowartości zajętego telewizora tj. kwoty 3640 zł. Sąd Rejonowy wskazał, iż powód nie wykazał wszystkich przesłanek określonych w treści art. 415 k.c. – by wskutek zawinonego działania strony pozwanej doszło do utraty mienia przez powoda i powstania szkody w wysokości 3640 zł. Sąd Rejonowy wskazał, iż w dniu zajęcia powód powołał się na okoliczność, że telewizor stanowi jego własność ale nie przedstawił żadnych dokumentów potwierdzających tę tezę. Za dokument taki nie można – zdaniem Sądu Rejonowego – uznać umowy o ustanowieniu rozdzielności majątkowej. Powód posiada bowiem w mieszkaniu I. T. swoje ruchomości. Sąd uznał także za niewystarczający dowód w postaci pisma powoda z dnia 22 września 2017 roku, w którym wskazał, iż jest właścicielem telewizora oraz potwierdzenie wypływu gotówki w konta. Nie można zatem zarzucić stronie pozwanej niewłaściwego postępowania, skoro powód przedłożył wszystkie dokumenty dopiero na etapie złożenia pozwu. (wyrok z uzasadnieniem).

Od powyższego wyroku apelację wniósł powód W. T., skarżąc wyrok w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez zasądzenie dochodzonej kwoty stanowiącej równowartość telewizora. Powód szczegółowo opisał w apelacji przebieg postępowania egzekucyjnego wskazując na to iż w dniu 22 września 2017 roku do pisma załączył oprócz umowy o rozdzielności majątkowej także wydruk historii z jego osobistego konta bankowego celem udowodnienia zapłaty za telewizor. Wskazał dodatkowo, iż w dniu 5 października 2017 roku osobiście dostarczył do kancelarii Komornika Sądowego odpis pozwu złożonego dzień wcześniej. Komornik miał zatem wiedzę, iż powód wystąpił z pozwem. Mimo to, w dniu 16 stycznia 2018 roku, telewizor został zbyty na licytacji. (apelacja).

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na swą rzecz kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych. (odpowiedź na apelację).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna i jako taka skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku. Wskazać należy, iż powództwo osoby trzeciej o zwolnienie spod egzekucji przedmiotu stanowiącego jej własność może, w przypadku zbycia tego przedmiotu, zostać przekształcone w powództwo o zwolnienia od egzekucji kwoty pieniężnej uzyskanej ze sprzedaży. Przyjmuje się wówczas, iż przedmiot postępowania nie zostaje zmieniony, a powództwo nie ulega przedmiotowym przekształceniom (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2007 r. IV CSK 271/07).

Taka sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie. Powód W. T. dokonał modyfikacji uprzedniego powództwa przeciwegzekucyjnego przekształcając je w powództwo o odszkodowanie bez wskazania jego podstawy prawnej. Dostrzec przy tym należy, iż w toku sprawy, w dniu 16 stycznia 2018 roku, Komornik Sądowy dokonał zbycia przedmiotowego telewizora za kwotę 850 zł, jak wynika z protokołu licytacji ruchomości na k.125 akt egzekucyjnych Km 1155/16. Sąd I instancji winien wyłączyć sprawę o odszkodowanie ze sprawy przeciwegzekucyjnej do odrębnego rozpoznania i oddalić powództwo przeciwegzekucyjne, albo też łącznie rozpoznać obie sprawy. Sąd I instancji rozpoznał jednak niniejszą sprawę jako sprawę o zapłatę, z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika bowiem, iż rozpoznane zostało roszczenie w oparciu o podstawę prawną określoną w treści art. 415 k.c.

Powód W. T. w ocenie Sądu Okręgowego wykazał zaistnienie przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej. Wykazał bowiem zawinione powstanie szkody, bezprawność zachowania pozwanego jako wierzyciela oraz związek przyczynowy między dwoma pierwszymi przesłankami. Wykazał także dokumentami wysokość szkody. Wskazać bowiem należy, iż w sprawie niniejszej przesłuchany został świadek S. K. (1) – pracownik kancelarii Komornika Sądowego. Świadek ten na k. 64 akt sprawy zeznał wprost, iż powód przyniósł paragon fiskalny z k.10 oraz pismo z k.13 z potwierdzeniem przelewu, a Komornik nie wzywał powoda do dostarczenia innych dokumentów.

Na k.10 akt sprawy znajduje się paragon fiskalny na kwotę 3640 zł. Na k.13 znajduje się wniosek powoda do wierzyciela o zwolnienie zajętego telewizora od egzekucji, w którego treści wskazane są jako załączniki: akt notarialny o ustanowieniu rozdzielności majątkowej z żoną i potwierdzenie zapłaty – przelewu z konta osobistego powoda. Już z treści tychże dokumentów wynikają choćby wątpliwości co do prawa własności żony powoda do przedmiotowej ruchomości. Do pozwu powód załączył paragon nr (...) za zakup Telewizora S. (...) za kwotę 3490 zł brutto wraz z serwisem (...) do 4 lat za kwotę 150 zł brutto – na nazwisko W. T.. Pozew został złożony w dniu 4 października 2017 roku i przed licytacją – jak wynika z zeznań świadka S. K. ale przede wszystkim z k. 92-94 załączonych akt Km 1155/16, Komornik wiedział o jego złożeniu. Powód w swych zeznaniach wskazuje, iż w dniu 5 października 2017 roku osobiście zaniósł pozew do kancelarii (...) i fakt ten znajduje potwierdzenie na pieczęci Komornika Sądowego B. G. umieszczonej na pozwie (k.92) z datą 5.10.2017 roku a zatem na długo przed datą licytacji. Pozew został wszyty przed obwieszczeniem o licytacji ruchomości z dnia 6 grudnia 2017 roku (k.94 akt Km 1155/16). Mimo to telewizor został zbyty. N. pozostała także okoliczność, iż w dniu złożenia wniosku do wierzyciela – 22 września 2017 roku do pisma powód załączył potwierdzenie wypływu gotówki z jego konta. Argument Sądu Rejonowego i strony pozwanej, iż jest to niewystarczający dowód własności w ocenie Sądu Okręgowego nie przekonuje. Wierzyciel przy powzięciu wątpliwości mógł zażądać od powoda dodatkowych dokumentów, którymi – jak wynika choćby z zeznań powoda oraz dokumentów załączonych do pozwu – W. T. dysponował. Do takiego wezwania nigdy jednak nie doszło.

W ocenie Sądu Okręgowego powód przedstawił dowody, które winny skutkować zwolnieniem zajętego przedmiotu od egzekucji. Skoro jednak tak się nie stało i powództwo zostało zakwalifikowane jako powództwo z art. 415 k.c – przesłanki tego przepisu w świetle powyższego także zostały spełnione. Tym samym zdaniem Sądu powód udowodnił, aby pozwany miał możliwość podjęcia samodzielnie jakichkolwiek działań zwalniających przedmiotowy telewizor spod egzekucji. Co istotne, pozwany jako podmiot zajmujący się zawodowo prowadzeniem działań zmierzających do skutecznego zaspokojenia swoich roszczeń miał przecież świadomość, iż w przypadku nieprawidłowego zajęcia rzeczy ruchomej osobie trzeciej przysługuje roszczenie z art. 841 k.p.c., a komornik sądowy ma obowiązek pouczyć osobę trzecią o takim prawie. Mając na uwadze powyższe wskazać należy, iż stronie pozwanej można przypisać czyn niedozwolony, co oznacza, że zostały spełnione podstawowe przesłanki odpowiedzialności deliktowej warunkujące powstanie po stronie pozwanej obowiązku naprawienia szkody.

W świetle powyższych uwag Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, iż zasądził od pozwanego na rzecz powoda całą dochodzoną kwotę stanowiącą równowartość zbytego telewizora S..

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z 391 § 1 k.p.c. Na koszty procesu poniesione przez powoda złożyła się jedynie opłata od apelacji w kwocie 182 złote, którą to kwotę Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.